

Guía Docente

Guía Docente				
Datos Identificativos			2023/24	
Asignatura (*)	Sistemas políticos comparados	Código		615G01202
Titulación	Grao en Socioloxía			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Roman Masedo, Laura	Correo electrónico	laura.roman@udc.es	
Profesorado	Ferrín Pereira, Mónica	Correo electrónico	monica.ferrin.pereira@udc.es	
	Roman Masedo, Laura		laura.roman@udc.es	
Web	http://www.sociologia.udc.es/			
Descrición xeral	O principal obxectivo desta materia é proporcionar coñecemento relevante sobre os sistemas políticos contemporáneos, con especial énfase na súa recente historia e situación actual, desenvolvendo capacidades para o estudo comparado. Seguindo varios modelos de análise das diferentes dimensións dos réximes políticos (institucións, procesos políticos, cultura política, etc.) préstase especial atención aos réximes democráticos occidentais, pero tamén se fai unha aproximación a realidade actual dos réximes políticos doutras rexións (América Latina, África etc.).			

Competencias do título

Código	Competencias do título
A8	Análisis de las transformaciones y evolución de las sociedades contemporáneas.
A10	Introducción a las teorías sobre el poder, la legitimidad y el Estado. Formas de organización política y su evolución histórica, con especial atención a los sistemas contemporáneos.
A15	Conocimientos y habilidades para plantear y desarrollar una investigación aplicada en las diferentes áreas de la sociedad.
A17	Conocimientos y habilidades en la búsqueda de información secundaria en las diferentes fuentes (instituciones oficiales, bibliotecas, internet, etc.).
A24	Conocimientos y habilidades en transmitir los conceptos, problemáticas y perspectivas sociológicas.
B1	Capacidad de organización y planificación.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B5	Capacidad de gestión de la información.
B12	Trabajo en equipo.
B17	Motivación por la calidad.
B27	Capacidades en reconocer la complejidad de los fenómenos sociales.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Se finalizan con éxito esta materia, os/ as estudantes deberán ser capaces de:	A10		
DESCRIBIR os conceptos básicos para un coñecemento inicial dos temas fundamentais da política comparada.			
RECOMPILAR bases de datos e índices sinxelos relacionadas con temas concretos da materia.	A17		
RESUMIR as cuestións candentes do panorama político contemporáneo.	A24		
ORGANIZAR o tempo en función da planificación da materia.		B1	
REPRODUCIR de maneira sintética os contidos elementais da materia.	A15	B3	C3

MANEXAR de forma ordenada os materiais para elaborar os traballos.		B5	
COLABORAR cos seus compañeiros/ as na elaboración de traballos do curso.		B12	
MOSTRAR interese pola presentación e o contido dos seus traballos.		B17	
EXERCER unha cidadanía crítica e responsable	A8	B27	C4

Contidos	
Temas	Subtemas
1. A LÓXICA DA COMPARACIÓN	1. O obxecto da política comparada 2. O método comparado 3. Tipos de estudo. Casos e variables. Causalidade: condicións necesarias e condicións suficientes
2. A TEORÍA DE SISTEMAS APLICADA Á ANÁLISE POLÍTICA	1. A teoría de sistemas 2. Elementos dos sistemas políticos 3. A dinámica do sistema político
3. AS INSTITUCIÓN NOS SISTEMAS POLÍTICOS CONTEMPORÁNEOS	1. Os principios de representación, accountability e participación 2. Tipos de institucións 3. Institucións extractivas vs. inclusivas
4. IDENTIDADES E CLIVAXES	1. Actores e identidades 2. Conflicto e clivaxes 3. Apoio democrático e desafección
5. LÓXICA COMPARADA, TEORÍA DE SISTEMAS, INSTITUCIÓN E IDENTIDADES	1. Definicións e tipoloxías: tipos de sistemas en perspectiva comparada 2. A calidade da(s) democracia(s) 3. A lóxica comparada nun sistema global
6. O ESTUDO COMPARADO DA DEMOCRACIA: DEMOCRACIAS MAIORITARIAS E DE CONSENSO.	1. Democracias maioritarias versus democracias de consenso: a tipoloxía de Arend Lijphart
7. ESTUDO DE CASO 1: A DEMOCRACIA MAIORITARIO NO REINO UNIDO	1. A dimensión executivo-partidos 2. A dimensión unitario-federal
8. ESTUDO DE CASO 2: A DEMOCRACIA DE CONSENSO EN SUIZA E BÉLGICA	1. A dimensión executivo-partidos 2. A dimensión unitario-federal
9. ESTUDO DE CASO 3: O SEMIPRESIDENCIALISMO EN FRANCIA	1. A dimensión executivo-partidos 2. A dimensión unitario-federal
10. ESTUDO DE CASO 4: O PRESIDENCIALISMO NOS ESTADOS UNIDOS DE AMÉRICA	1. A dimensión executivo-partidos 2. A dimensión unitario-federal
11. ESTUDO DE CASO 5: O SISTEMA POLÍTICO ESPAÑOL	1. A dimensión executivo-partidos 2. A dimensión unitario-federal

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A8 A10 B27	24	0	24
Proba práctica	A15 A17 B1 B5 B12 B17 C3 C4	24	70	94
Proba obxectiva	A24 B3	2	20	22
Atención personalizada		10	0	10
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral	Comprenden o conxunto de explicacións das profesoras, necesarias para que o/a alumno/a adquira as competencias de Tipo A (relativas á comprensión dos contidos temáticos da materia) e se dote das ferramentas analíticas e das habilidades adecuadas ás competencias Tipo B.
Proba práctica	Comprenden un conxunto de actividades semanais encamiñadas ao coñecemento práctico das competencias A e B. Trátase por tanto de aplicar as devanditas competencias á análise de materiais de contido político dos que disporá o/a alumno/a antes ou durante o horario de clases. Devanditos materiais poden ser desde textos políticos clásicos ata noticias sobre cuestións políticas de actualidade, pasando por aqueles que permitan a realización de pequenas investigacións. Algúns destes traballos terán que presentarse por escrito e poderán realizarse dentro ou fóra da aula, mentres que a realización doutros requirirá da presenza do/a alumno/a na aula e da súa participación na actividade proposta. A principios do cuadrimestre os/as estudantes disporán dun documento coa explicación pormenorizada das prácticas que se realizarán semanalmente e, máis concretamente, sobre aquelas obxecto de avaliación.
Proba obxectiva	Ao final do período lectivo, cada estudante debe realizar dúas probas escritas nas que deberá demostrar o grao de coñecemento e comprensión da materia obxecto de estudo. A principios do cuadrimestre os/as estudantes disporán dun documento coa explicación pormenorizada de cada unha das probas escritas correspondentes a cada parte da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Proba obxectiva Proba práctica	A atención personalizada ao alumnado realízase respecto ao conxunto de actividades que comprende a materia. Por tanto, dita atención prestarase na resolución de dúbidas que poidan xurdir durante as clases maxistras ou para a preparación da proba escrita. Con todo, pola mesma natureza dos traballos tutelados, a atención personalizada reforzase mediante un horario de tutorías establecido para ese efecto. No caso dos/as estudantes matriculados a tempo parcial, acordase un horario de tutorías acomodado ás circunstancias persoais do devandito alumnado.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A24 B3	Trátase de dúas probas que os alumnos deberán realizar por escrito, en relación aos contidos do temario da materia.	60
Proba práctica	A15 A17 B1 B5 B12 B17 C3 C4	Trátase de dúas probas prácticas nas que os/as estudantes apliquen as competencias adquiridas na análise de materiais de contido político comparado.	40

Observacións avaliación

1º) OBSERVACIÓNS PARA ESTUDANTES MATRICULADOS A TEMPO COMPLETO.

CUESTIÓNS XERAIS.

A utilización dos créditos ECTS como unidade de medida académica, implica a avaliación continua dos/as estudantes a través dun seguimento do seu aproveitamento das clases, tanto teóricas como prácticas, así como a valoración do nivel de coñecementos e competencias adquiridos. En consecuencia, a nota final de cada estudante estará composta polos seguintes elementos:

A) Presentación de traballos: 40%. Os/ as estudantes unicamente deberán entregar as dúas prácticas sinaladas para ese efecto no Programa de Exercicios, que son as que serán sometidas a avaliación, e nelas valorarase a adquisición das competencias tipo B. As profesoras resérvanse a posibilidade de non avaliar os traballos que non se axusten ás esixencias formais requiridas no Plan de Traballo da materia (índice, apartados, identificación do traballo, etc.).

B) Probas escritas de avaliación: 60%. Nestas probas valorarase o nivel de coñecementos sobre a materia (competencias tipo A) adquirido polo/a estudante ao longo do curso. O tipo de probas será explicado na aula polas profesoras coa antelación suficiente.

As puntuacións correspondentes a cada un destes elementos sumaranse, tanto na convocatoria de 1ª como de 2ª oportunidade, sempre e cando a nota mínima de cada unha das probas escritas de avaliación (probas obxectivas) sexa igual ou superior a 1,5.

INSTRUCCIÓNS SOBRE A ENTREGA DE TRABALLOS.

1º) As prácticas avaliáveis deben entregarse na clase ou online o día sinalado no Plan de Traballo. Fóra desta data, os traballos só se recollerán de maneira excepcional e por causas de forza maior debidamente xustificadas. En calquera caso, Os TRABALLOS DEBEN ESTAR ENTREGADOS ANTES DA CELEBRACIÓN DA PROBA ESCRITA DA CONVOCATORIA DE 1ª OPORTUNIDADE e, por tanto, NON SE PODEN ENTREGAR TRABALLOS NA CONVOCATORIA DE 2ª OPORTUNIDADE. Se un/a estudante só se presenta á convocatoria de 2ª oportunidade e quere que os seus traballos sexan avaliados, debe presentalos atendendo ás instrucións anteriores.

2º) Non se poden repetir os traballos entre as convocatorias de 1ª e 2ª oportunidade do mesmo curso académico. Só se o/a estudante non supera a materia en ningunha das convocatorias dun mesmo curso académico, terá a oportunidade de repetir os traballos e entregalos nos prazos establecidos para o seguinte ou seguintes cursos.

3º) Nesta materia non se contempla a celebración de probas extra ou a entrega de traballos adicionais para subir nota.

Advertencia sobre o plaxio. A realización fraudulenta de probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta

e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado con

?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico,

tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na

segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de

primeira oportunidade, se fose necesario.

2º) OBSERVACIÓNS PARA ESTUDANTES MATRICULADOS A TEMPO PARCIAL.

Para aqueles/ as estudantes acollidos á situación de recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia (segundo a "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudo dos estudantes de Grao na Universidade da Coruña"), observaranse as seguintes normas de avaliación, tanto na primeira como na segunda oportunidade:

1º) Realización do exame oficial na primeira ou segunda oportunidade. A materia do devandito exame é a mesma e prepárase cos mesmos

Manuais que no caso do resto de estudantes. O seu valor sobre a nota final será dun 70%.

2º) Presentación dun traballo nas datas establecidas para os exames da primeira ou segunda oportunidade. Devandito traballo versará sobre un asunto relacionado coa temática da materia que se acordará coas profesoras na primeira titoría realizada para ese efecto. O seu valor sobre a nota final será dun 30%. O/a estudante que entregue o seu traballo na convocatoria de exame da primeira oportunidade non poderá repetilo en caso de ter que presentarse de novo ao exame na segunda, pero a cualificación quedará gardada. Non se poderá superar a materia sen presentar o traballo obrigatorio.

3º) Para acollerse a esta modalidade de avaliación, é condición sine qua non que os/ as estudantes nesta situación SE POÑAN EN CONTACTO COAS PROFESORAS DA MATERIA DURANTE AS TRES PRIMEIRAS SEMANAS DO CUADRIMESTRE. Este requirimento ten o obxecto de planificar e acomodar o seguimento da materia de forma individualizada e en función das circunstancias de cada estudante. Por tanto, non se admitirá que un/a estudante recorra a esta modalidade de avaliación unha vez superado devandito prazo.

Bibliografía básica	- LIJPHART, A. (2012). Modelos de democracia. Formas de gobierno y resultados en treinta y seis países. Barcelona, Ariel. - CARAMANI, D. (2017). Comparative Politics. Oxford, Oxford University Press - DURAN CENIT, M., y Inmaculada SZMOLKA VIDA(eds.)A (2015). Política comparada y sistemas políticos: operando con datos e indicadores. Granada, Universidad de Granada - SIAROFF, A. (2019). Comparative European Party Systems. An Analysis of Paliamentary Elections Since 1945. London and New York, Routledge
Bibliografía complementaria	- Acemoglu, D. y James A. Robinson (2012). Por qué fracasan los países. Los orígenes del poder, la prosperidad y la pobreza. Barcelona, Deusto - DELGADO, I., P.CHAVARRI Y P. OÑATE (2002). Sistemas de organización política contemporánea. Madrid, UNED. - Gandhi, J. y Rubén Ruíz Rufino (eds.) (2015). Routledge Handbook of Comparative Political Institutions. Oxon, Routledge - Goodin, R. y Hans-Dieter Klingemann (eds.) (2001). Nuevo manual de Ciencia Política. Madrid, Istmo. - Hague, R. y Martin Harrop (2013). Comparative Government and Politics. Hampshire, Macmillan Publishers - HERRON, ERIK S., ROBERT J. PEKKANEN AND MATTHEW S. SHUGART (Eds.) (2018). The Oxford Handbook of Electoral Systems. New York : Oxford University Press - Landman, T. (2011). Política Comparada. Madrid, Alianza - Meredith,M (2011). Africa. Una historia de 50 años de independencia. Intermon-Oxfam - O'Neill P.H. (2013). Essentials of Comparative Politics. New York, W.W. Norton - PASQUINO, G. (2004). Sistemas políticos comparados. Francia, Alemania, Gran Bretaña, Italia y Estados Unidos. Buenos Aires, Prometeo - Sánchez Melero, G. (2014). Sistemas políticos en Europa. Valencia, Tirant Lo Blanch - Sánchez de Dios, M. (2012). Política Comparada. Madrid, Síntesis

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Introdución á ciencia política e da administración/615G01106

Hª política e social contemporánea/615G01109

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Igualdade de xénero: -Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria incorporare a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas...)-Traballarse para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.-Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías